

Redactie:

D. Roethof-Ensing
Spinozalaan 283
Voorburg (Z.H.)
Telef. (070) 86 54 66

✕

Administratie:

Oudegracht 152
Utrecht

✕

Versijnt
Maandelijks

Abonnementsprijs
f 3.— per jaar

OKTOBER 1964
13e JAARGANG

HUMANISTISCHE DOCUMENTATIEDIENST

Uitgave van de Stichting Humanistisch Centrum Mens en Wereld

I N H O U D S O P G A V E

	Bladz.
<u>HUMANISTISCH VERBOND</u>	
T.V.-uitzendingen	111
Naamswijziging gemeenschap	111
Nieuwe raadslieden	111
Folder gedetineerden	111
Aanbesteding bejaardentehuis	111
Verbouwing Erasmushuis	111
Vormingsonderwijs	111/112
Bijeenkomst functionarissen	112

..

"HUMANITAS"

Congres 1965	112
Twintig-jarig bestaan	112

..

HUMANISTISCHE WERKGEMEENSCHAP IN DE P.v.d.A.

Jaarvergadering	112
Vernieuwing	112

..

VAN ALLE KANTEN

Over nota Kerk en Humanisme (Heldersche Courant)	113
Ook in Middelburg (Prov.Zeeuwse Courant)	114
VARA stelde een Programma Adviesraad in (Heldersche Cour.)	114
Bezwaren tegen het humanisme (Elsevier)	114/115
Kleinzoon van Kronkel een humanist in wording? (Parool)	115
Ongeïnteresseerdheid in verenigingsleven (Het Vrije Volk)	115
Vormingsonderwijs in Beverwijk (Kennemerland)	115
Discussie tussen De Tijd en de N.R.C.(De Tijd)	116
Kentering (N.R.C.)	116/117
De Tijd weer aan het woord (De Tijd)	117/118

Telefonische hulp aan mensen in nood. (Vaderland)

Bladz.
118/119

..

RADIOLEZINGEN

Lezingen in de maanden november en december voor de VARA 119

..

TELEVISIE-UITZENDINGEN

T.V.-uitzendingen in de maanden november en december 120

..

STUDENTEN VERENIGING OP HUM.GRONDSLAG "SOCRATES"

Eerstejaars-weekend	120
Disputen	120/121
"Aktiviteiten-agenda"	121

..

HUMANISTISCH VERBOND

T.V.-uitzendingen

De VARA heeft wederom tijd beschikbaar gesteld voor enkele T.V.-uitzendingen, te verzorgen door het H.V. De eerste uitzending, die aanvankelijk op 7 oktober zou plaats vinden, is op 27 oktober, de volgende zullen dit jaar nog op resp. 24 november en 22 december te zien zijn, steeds om 22.15. De uitzendingen hebben als titel gekregen: "Aktueel Humanisme".

Naamswijziging gemeenschap

Onze gemeenschap Nieuwer-Amstel, welke deel uitmaakt van de federatie Amsterdam, heet sedert kort Amstelveen.

Nieuwe Raadslieden

Het Hoofdbestuur heeft goedkeuring gehecht aan de benoeming van Mej. T.H. Bijleveld te Amsterdam als raadsvrouw bij de Telefonische Hulpdienst en aan de benoeming tot Raadsman bij de Inrichtingen van Justitie van de heren H.A. Bruyn te Havelte, D.E. Goedhart te Groningen en H.W. de Wit te Amsterdam. Tot raadslieden bij de arbeiderskampen werden benoemd de heren J. Pieterman te Breda en W.C. Sneepp te Stroe.

Folder voor gedetineerden

Door de dienst van de geestelijke verzorging van gedetineerden is een folder uitgegeven, welke tezamen met een brief van de algemeen-voorzitter van het H.V. wordt uitgereikt aan die gedetineerden, welke geestelijke bijstand van kerkelijke zijde afwijzen.

Aanbesteding bejaardentehuis

De aanbesteding heeft plaatsgevonden voor de bouw van het Coornherthuis aan het Erasmusplein in Den Haag. De exploitatie geschiedt door een stichting, gevormd Humanistisch Verbond, Humanitas en Vrije Gedachte.

_/uit

Verbouwing Erasmushuis

Teneinde het Humanistisch Verbond aan dringend benodigde kantoorruimte te helpen, worden in het Erasmushuis te Utrecht enkele verbouwingen uitgevoerd. Als een en ander over enkele maanden gereed is, zal het Verbond kunnen beschikken over de derde en vierde etage, met bovendien op de tweede verdieping een bestuurskamer.

Vormingsonderwijs

Dank zij de medewerking van de rector en met toestemming van de Minister kan in Almelo worden overgegaan tot het geven van humanistisch Vormingsonderwijs aan het Erasmus-lyceum. Het zal binnen het kader van het lesrooster en in een lokaliteit van de school plaatsvinden.

Het bestuur van de gemeenschap Amstelveen heeft toestemming weten te krijgen tot het geven van lessen aan leerlingen van de plaatselijke IVO-school

Bijeenkomst functionarissen

Zowel ter instructie als om de teamgeest te bevorderen zullen op 28 november in Huize Randenbroek te Amersfoort alle functionarissen van het H.V. bijeenkomen.

..

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK

"H U M A N I T A S"

Congres 1965

In 1965 houdt Humanitas zijn tweejaarlijkse congres, in de tweede helft van oktober. Er zijn nog besprekingen gaande over de plaats waar het congres zal worden gehouden.

Twintig-jarig bestaan

In 1965 bestaat Humanitas twintig jaar. Hoewel dit nog geen jubileum genoemd kan worden, zal aan dit feit in elk geval toch extra aandacht worden besteed.

..

HUMANISTISCHE WERKGEMEENSCHAP IN DE P.v.d.A.

Jaarvergadering

Hierbij wordt herinnerd aan de komende jaarvergadering der H.W.G., te houden op 31 oktober in Amersfoort. Vertegenwoordigers van humanistische organisaties zijn eveneens hartelijk welkom. Aanvang 10.45, einde 3 uur.

"Vernieuwing"

In het oktobernummer van Vernieuwing schrijft K. Timmerman kritisch over de komende belastingverlaging en hij geeft ook commentaar op de discussie over de werkgemeenschappen als bezinningscentra op levensbeschouwelijke grondslag. Henri Sandberg bespreekt het tweede deel van de memoires van de 80-jarige Franse staatsman Paul Reynaud. Hij wijdt ook een artikel aan de nationalisaties in Engeland. Theo Hogendorp schreef een artikel naar aanleiding van de jaarvergadering der christelijke onderofficieren, waar gesproken werd van een onoverbrugbare kloof tussen christenen en humanisten, naar aanleiding van de benoeming van humanistische raadslieden voor het leger. Meyer de Vries is weer present met zijn rubriek "Uit boek en tijdschrift" en zijn befaamde rubriek "Dingen van de dag".

..

HUMANISTISCH VERBOND

T.V.-uitzendingen

De VARA heeft wederom tijd beschikbaar gesteld voor enkele T.V.-uitzendingen, te verzorgen door het H.V. De eerste uitzending, die aanvankelijk op 7 oktober zou plaats vinden, is op 27 oktober, de volgende zullen dit jaar nog op resp. 24 november en 22 december te zien zijn, steeds om 22.15. De uitzendingen hebben als titel gekregen: "Aktueel Humanisme".

Naamswijziging gemeenschap

Onze gemeenschap Nieuwer-Amstel, welke deel uitmaakt van de federatie Amsterdam, heet sedert kort Amstelveen.

Nieuwe Raadslieden

Het Hoofdbestuur heeft goedkeuring gehecht aan de benoeming van Mej. T.H. Bijleveld te Amsterdam als raadsvrouwe bij de Telefonische Hulpdienst en aan de benoeming tot Raadsman bij de Inrichtingen van Justitie van de heren H.A. Bruyn te Havelte, D.E. Goedhart te Groningen en H.W. de Wit te Amsterdam. Tot raadslieden bij de arbeiderskampen werden benoemd de heren J. Pieterman te Breda en W.C. Sneepe te Stroe.

Folder voor gedetineerden

Door de dienst van de geestelijke verzorging van gedetineerden is een folder uitgegeven, welke tezamen met een brief van de algemeen-voorzitter van het H.V. wordt uitgereikt aan die gedetineerden, welke geestelijke bijstand van kerkelijke zijde afwijzen.

Aanbesteding bejaardentehuis

De aanbesteding heeft plaatsgevonden voor de bouw van het Coornherthuis aan het Erasmusplein in Den Haag. De exploitatie geschiedt door een stichting, gevormd Humanistisch Verbond, Humanitas en Vrije Gedachte.

_/uit

Verbouwing Erasmushuis

Teneinde het Humanistisch Verbond aan dringend benodigde kantoorruimte te helpen, worden in het Erasmushuis te Utrecht enkele verbouwingen uitgevoerd. Als een en ander over enkele maanden gereed is, zal het Verbond kunnen beschikken over de derde en vierde etage, met bovendien op de tweede verdieping een bestuurskamer.

Vormingsonderwijs

Dank zij de medewerking van de rector en met toestemming van de Minister kan in Almelo worden overgegaan tot het geven van humanistisch Vormingsonderwijs aan het Erasmus-lyceum. Het zal binnen het kader van het lesrooster en in een lokaliteit van de school plaatsvinden.

Het bestuur van de gemeenschap Amstelveen heeft toestemming weten te krijgen tot het geven van lessen aan leerlingen van de plaatselijke IVO-school

Bijeenkomst functionarissen

Zowel ter instructie als om de teamgeest te bevorderen zullen op 28 november in Huize Randenbroek te Amersfoort alle functionarissen van het H.V. bijeenkomen.

∴

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK "H U M A N I T A S"

Congres 1965

In 1965 houdt Humanitas zijn tweejaarlijkse congres, in de tweede helft van oktober. Er zijn nog besprekingen gaande over de plaats waar het congres zal worden gehouden.

Twintig-jarig bestaan

In 1965 bestaat Humanitas twintig jaar. Hoewel dit nog geen jubileum genoemd kan worden, zal aan dit feit in elk geval toch extra aandacht worden besteed.

∴

HUMANISTISCHE WERKGEMEENSCHAP IN DE P.v.d.A.

Jaarvergadering

Hierbij wordt herinnerd aan de komende jaarvergadering der H.W.G., te houden op 31 oktober in Amersfoort. Vertegenwoordigers van humanistische organisaties zijn eveneens hartelijk welkom. Aanvang 10.45, einde 3 uur.

"Vernieuwing"

In het oktobernummer van Vernieuwing schrijft K. Timmerman kritisch over de komende belastingverlaging en hij geeft ook commentaar op de discussie over de werkgemeenschappen als bezinningscentra op levensbeschouwelijke grondslag. Henri Sandberg bespreekt het tweede deel van de memoires van de 80-jarige Franse staatsman Paul Reynaud. Hij wijdt ook een artikel aan de nationalisaties in Engeland. Theo Hogendorp schreef een artikel naar aanleiding van de jaarvergadering der christelijke onderofficieren, waar gesproken werd van een onoverbrugbare kloof tussen christenen en humanisten, naar aanleiding van de benoeming van humanistische raadslieden voor het leger. Meyer de Vries is weer present met zijn rubriek "Uit boek en tijdschrift" en zijn befaamde rubriek "Dingen van de dag".

∴

VAN ALLE KANTEN

Over de nota Kerk en Humanisme

In de Heldersche Courant van 2 oktober schreef men over de september-bijeenkomst van de Classis Alkmaar het volgende:

"Kerk en Humanisme" is de titel van een nota, uitgegaan van de Generale Synode der Nederlandse Hervormde Kerk na haar vergadering van 20 november 1963. De inhoud van deze nota werd dezer dagen besproken in de goed bezochte september-bijeenkomst van de Classis Alkmaar. Ds. A.B. Bekius van Bergen, synode-lid voor genoemde classis, hield een inleiding over het synodale stuk en onderwierp het aan een kritische beschouwing. Over de voorgeschiedenis ervan vertelde hij, dat de Synode in maart 1961 een commissie had ingesteld, die een diepgaande studie moest maken van verschillende vragen rondom de verhouding tussen Christendom en Humanisme. Het werkprogramma was voor de commissie, die ook nog werd gehandicapt door ziekte van één en overlijden van een ander leidinggevend lid, zo uitvoerig, dat zij bij lange na niet klaar was gekomen met haar opdracht, toen de Synode haar houding moest bepalen ten opzichte van inmiddels zeer actueel en klemmend geworden zaken als de geestelijke verzorging door humanisten in de krijgsmacht en humanistisch vromingswerk op scholen.

De commissie kwam daarom met een interim-rapport op de synode-vergadering van november 1963. Dit rapport resulteerde in de bekende nota. Het stuk was door tijdsnood onder enige pressie tot stand gekomen. Dit heeft - aldus ds. Bekius - het voordeel, dat het niet zwaarlijvig, maar beknopt en vlot leesbaar is geworden. Tegelijk moet echter gezegd worden, dat de haast waarmee de nota tot stand kwam/ook de oorzaak is van de bezwaren, die men er tegen in kan brengen. /voor een belangrijk deel.

Het is bekend, dat de synode zich niet verzet tegen de aanspraken van het Humanistisch Verbond op b.v. geestelijke verzorging van militairen e.a., op grond van de tolerantie, die de Kerk in beginsel voor anderen en zichzelf in de staatsgemeenschap vraagt. De synode vindt het ook juist, dat het Verbond recht heeft op een eigen aandeel in het bieden van geestelijke vorming op scholen voor middelbaar en voorbereidend hoger onderwijs.

Het stuk maakt op velen de indruk, dat wezenlijke vragen rondom de theocratie en de positieve waardering daarvan, het christelijke vrijheidsbegrip, het principiële verschil tussen godsdienstonderwijs en het humanistisch vormingswerk wat zijn gladgestreken.

Daarom biedt deze nota voor de gemeenten een onvoldoende onderbouw voor nadere confrontatie met het hedendaagse humanisme in zijn verscheidene uitingsvormen. De Kerk heeft degelijker bezinning nodig voor haar principiële gesprek met de humanisten. Uitdrukkelijk stelde ds. Bekius echter, dat kritiek op de gring theologische fundering en argumentatie niet hetzelfde inhoudt als afwijzing van het stuk in zijn geheel en uitkomsten.

In de discussie kwam het tot een levendige gedachtenwisseling."

Ook in Middelburg

Blijkens een verslag uit de Provinciale Zeeuwse Courant van 2 oktober hield bovengenoemde nota ook de Classis Middelburg bezig:

" Moet de Hervormde kerk op grond van de tolerantiegedachte het streven van het Humanistisch Verbond toelaten óf bevorderen? Deze vraag kwam woensdagmiddag uitvoerig ter sprake op de vergadering van de classis Middelburg van de Ned.Herv.Kerk in het Nederlands Koffiehuis te Middelburg. Ds. M. Enker, (Middelburg) lid van de hervormde synode, had het synodale schrijven "Kerk en Humanisme" toegelicht. Dit schrijven wijst in de richting van bevordering van het Humanisme. De vergadering was van oordeel, dat een nadere theologische doordenking van het vraagstuk kerk en humanisme zeer nodig en urgent zal zijn.

Ds. Enker had in zijn toelichting kritiek geuit op het schrijven, omdat dit naar zijn mening teveel in de richting van bevorderen van het Humanistisch Verbond voerde. Iets anders vond hij het Humanistisch Verbond toe te laten."

VARA stelde een Programma Adviesraad in

Wij lazen in de Heldersche Courant van 7 september een bericht dat ook in vele andere dagbladen vermeld werd, namelijk over de oprichting van een Programma Adviesraad door de VARA:

" De VARA heeft een Programma Adviesraad ingesteld. Hierin hebben socialistische, protestant-christelijke en rooms-katholieke huize. De voorzitter van de VARA, mr. J.A.W. Burger, heeft de instelling van de Programme Adviesraad bekendgemaakt in zijn openingsrede van de najaarsvergadering van de Verenigingsraad, welke dit weekeinde in Hilversum bijeen is geweest ter vaststelling van de radio- en televisieprogramma's in het komende seizoen.

De heer Burger zei dat de VARA al eerder een adviesraad wilde hebben, maar dat de toenmalige mandement-atmosfeer niet toeliet dat in 'n dergelijke raad een zodanige gevarieerdheid van inzichten, zou bestaan, als de VARA voorwaarde acht om haar programma's voldoende te kunnen beïnvloeden in de geest van doorbraak en anti-verzuiling.

Het mandement, dat in mei 1954 is uitgevaardigd, verbiedt r.k. Nederlanders lid te zijn van een socialistische of communistische organisatie, met als sanctie het weigeren van de heilige sacramenten bij de dood zonder bekering en de kerkelijke begrafenis. Het mandement verbiedt de gelovigen voorts regelmatig de VARA te beluisteren. R.k.liden van de Adviesraad zijn o.a. P.M. Smedts, hoofdredacteur van het weekblad "Vrij Nederland, en prof.dr. L. de Rijk, Hoogleraar aan de r.k.-universiteit te Nijmegen."

Bezwaren tegen het humanisme

In een boekenlijstje van Elsevier's Weekblad van 26 september "Boeken voor de winter" getiteld, troffen wij de volgende vermelding aan:

" Natuurlijk trekken dit najaar weer hele stoeten Zwarte Beertjes voorbij, ten dele uitgegeven op nieuw formaat. Wij noemen "Bezwaren tegen het Christendom" door vijf leden van de theologische faculteit

van Cambridge en "Bezwaren tegen het humanisme", geschreven door enkele vooraanstaande humanisten."

Kleinzoon van Kronkel een humanist in wording?

De jonge welhespraakte en vindingrijke kleinzoon van Simon Carmiggelt (Kronkel) worden de volgende woorden door zijn grootvader in de mond gelegd (uit het Parool van 29 september), nadat zij beiden op de heenweg een poppenkastspel gezien hadden.

Kronkel schrijft:

" Terugkerend over de Dam - de poppenkast was al naar huis - vroeg hij opeens: "Wat is eigenlijk een galg?" Voor afschepen met een smoesje is hij al te groot. Ik koos mijn woorden voorzichtig.

"Nou kijk", zei ik, "een galg is een houten stok met een dwarsstok en een touw. Met een lus. En die lus deden ze vroeger (ik zei maar "vroeger", want in Engeland is hij nog niet geweest) "om de nek van iemand die iets héél stouts gedaan had. Een ander doodgestoken of zo. En dan hingen ze hem aan dat touw op en dan ging hij ook dood."

Stilte. Een stilte die ik me kon voorstellen. Hij overdacht de zaak ernstig. Toen zei hij - ten bewijze dat er een kleine humanist in hem aan het groeien is: "Dat vindik eigenlijk nog veel stouterder."

Ongeïnteresseerdheid in verenigingsleven

Hierover lazen wij in Het Vrije Volk van 26 september (Editie Dordrecht):

" 't Gaat goed met de ledenaanwas van 't Nut in Dordrecht, kunt u deze week lezen in het Vrije Volk. Maar dat is toch een uitzondering andere organisaties hebben vaak de grootste moeite om het ledenverloop op te vangen.

Zo ook het Humanistisch Verbond in Dordrecht. Landelijk groeide het Verbond van 11.905 naar 13.088 leden, maar van die groei profiteerde de Dordtse gemeenschap maar matig, aldus bestuurslid Chr. Walson in de eerste convocatie in het nieuwe seizoen.

En daarmee zijn we dan weer terug in die sfeer van ongeïnteresseerdheid, waartegen het verenigingsleven over het algemeen vecht.... en het onderspit delft."

Vormingsonderwijs in Beverwijk

In Kennemerland van 24 september wordt melding gemaakt van de mogelijkheid tot het volgen van humanistisch vormingsonderwijs op de middelbare scholen:

" Nu de mogelijkheid is geopend om op de middelbare scholen naast godsdienstonderwijs ook geestelijk vormingsonderwijs op humanistische grondslag te geven, heeft het Humanistisch Verbond in Beverwijk de verzorging hiervan in deze gemeente op zich genomen. Een bewegde docent is hiervoor beschikbaar.

Door het gemeentebestuur worden de ouders van de leerlingen in de drie laagste klassen in de gelegenheid gesteld hun kinderen hier voor op te geven,

Met dit vormingsonderwijs wordt beoogd de leerlingen kennis bij te brengen van de verschillende geestelijke stromingen die aanhangers hebben in diverse delen van de wereld."

Discussie tussen De Tijd en de NRC

Op 30 september schreef het dagblad De Tijd onder het hoofd "Vrijmoedig commentaar" het volgende:

" Drs. Roemers van het N.V.V. schrijft in zijn blad "De Vakbeweging" "De gewenste duidelijkheid in het openbare leven zou vereisen, dat een verbodsbepaling, door het hoogste gezag in de Rooms Katholieke Kerk openlijk afkondigd, door hetzelfde gezag in het openbaar wordt ingetrokken." De heer Roemers stelt deze eis op een moment, dat een kentering over de zaak ophanden is. Zijn verzoek zou zinnvoller zijn geweest als dat niet het geval was. Nu het echter wél zo is en nu de heer Roemers daarvan ook uitstekend op de hoogte blijkt te zijn roept hij een aantal bezwaren tegen zijn, overigens mooi beheerste, verhaal in het leven. Zo vinden wij het niet zo juist, als men wil ontactisch, dat de socialistten, zelfs wanneer hun katholieke aanhang de dupe was van het mandement, zich nu juist op dit ogenblik opwerpen als initiatiefnemers in een ontwikkeling die toch wel zijn beloop zal krijgen. Sinds het mandement tien jaar geleden verscheen zijn de katholieke organisaties in toenemende mate in staat geraakt zich met succes tot het episcopaat te wenden.

Een tweede bezwaar is, dat het N.V.V. geen vakbeweging sec is, doch voor de leden merkbare relaties onderhoudt met het Humanistisch Verbond, de N.V.S.H. en dergelijke, allemaal verenigingen die bij een aanpassing van het episcopale standpunt toch niet op een schijn van goedkeuring hoeven te rekenen, althans niet waar het gaat om de werfkracht die zij op katholieke N.V.V.-leden zouden willen uitoefenen. Voor zover de heer Roemers daarop heeft gemikt schiet hij te hoog, zo men wil te laag, maar in geen geval in de roos."

Kentering

In zijn kritische commentaar schreef het dagblad de NRC van 1 okt. naar aanleiding hiervan onder de titel Kentering ondermeer:

" Tien jaar is het geleden dat een mandement van de r.k.bisschoppen in Nederland veel stof deed opwaaien. Sedertdien heeft het inzicht zich verbreid, dat de bisschoppen niethun gelukkigste greep hadden gedaan met dat mandement. Ook in r.k. kringen kon men die opvatting horen.

Soms leek het wel alsof men dat mandement, althans de pijnlijkste punten in dat document, maar geruisloos en rustig wilde laten vergeten. Evenwel, dat gaat zo maar niet".

De schrijver geeft vervolgens de standpunten van drs. Roemers en van de Tijd weer en gaat dan verder:

" Wat had er nu dan wel mogen of moeten gebeuren? Heel eenvoudig: De r.k. organisaties zijn de afgelopen tien jaren in toenemende mate in staat geraakt zich met succes tot het episcopaat te wenden. En daarom vindt De Tijd-De Maasbode het "niet zo juist, als men wil ontactisch", dat de socialistten het initiatief hebben genomen. Het blad schijnt te menen, dat er te gelegenertijd wel r.k. organisaties zijn opgetreden teneinde de vrijheid voor r.k. om zich met socialistische organisaties bezig te houden, afgekondigd te krijgen. Jammer dat we zo'n initiatief van die zijde niet meer kunnen beleven nu de heer Roemers hun voor is geweest. Van rooms katholieken zouden

we ons zo'n stap wel kunnen voorstellen. Maar van r.k. organisaties?

De Tijd-De Maasbode heeft extra bezwaren nu het initiatief is gekomen van de voorzitter van het N.V.V.. Want het N.V.V. is "geen vakbeweging sec". Het onderhoudt "voor de leden merkbare relaties met het Humanistisch Verbond, de N.V.S.H. en dergelijke". En dat zijn allemaal verenigingen "die bij een aanpassing van het episcopale standpunt toch niet op een schijn van goedkeuring behoeven te rekenen, althans niet waar het gaat om de werfkracht die zij op katholieke N.V.V.-leden zouden willen uitoefenen".

Het doet wel goed dat het r.k. blad bij zijn lezeressen en lezers de betekenis van de letters N.V.S.H. bekend veronderstelt. De verklaring dat die letter Nederlandse Vereniging voor Sexuele Hervorming betekenen heeft de r.k. commentator kennelijk overbodig geacht. Maar afgezien hiervan: wat is het eigenlijk voor onzin te spreken van "het Humanistisch Verbond, de N.V.S.H. en dergelijke?" Wat zijn die dergelijke? En wat zijn "voor leden merkbare relaties?" Met het Humanistisch Verbond onderhoudt het N.V.V. net zo veel of net zo weinig relaties als bijv. met de N.H. Kerk, "althans, waar het gaat om de werfkracht", die deze op r.k. N.V.V.-leden zouden willen uitoefenen. De werfkracht die het Humanistisch Verbond op rooms-katholieken - al of niet/van het N.V.V. - wil uitoefenen, is in beginsel en in feite nihil, want dat Verbond werft niet onder gelovigen. En de N.V.S.H. heeft er het N.V.V. niet voor nodig om wie dan ook te bereiken. /-leden

Het klinkt intussen niet bijzonder veelbelovend als een belangrijk r.k. dagblad, schrijvend over een "kentering", meteen maar het N.V.V. in verband brengt met organisaties die in vele r.k. ogen instellingen van de duivel zijn. Dat dit verband ten onrechte wordt gelegd zullen we dan maar toeschrijven aan onwetendheid, die we overigens bij dat blad niet hadden verwacht."

De Tijd weer aan het woord

De volgende dag 2 oktober schreef De Tijd opnieuw onder het hoofd "Vrijmoedig commentaar":

"De NRC - de meeste van onze lezers vermoedelijk beter bekend als de Nieuwe Rotterdamse Courant - is ontstemd omdat wij er niet zo verheugd over zijn, dat de heer Roemers van het N.V.V. het episcopaat wil forceren het voor het N.V.V. nadelige gedeelte in het mandement van 1954 officieel te herroepen. Wij zeiden in een commentaar, dat een dergelijk verzoek bij katholieke organisaties in betere handen was, hetgeen bedoeld was als een compliment aan de katholieke organisaties en geenszins als een onwelwillende opmerking aan het adres van socialisten. Dat de NRC dit onderscheid niet maakt, of wenst te maken, komt misschien omdat het een liberaal blad is. Dat laatste is echter onvoldoende verdediging voor het feit, dat het blad ten onrechte opmerkt, dat katholieke organisaties geen enkel initiatief in dit opzicht ontwikkelen. Op de onlangs gehouden landdag van St. Adelbert heeft dr. Nuyens gepleit voor een herziening van het laatste deel van het mandement. De NRC mag bovendien van ons aannemen, dat niet alle initiatieven van deze aard onmiddellijk

in de publiciteit komen. Nee, wij vonden het optreden van de heer Roemers niet zo tactisch. Natuurlijk is het zijn goed recht ontactisch te zijn zo vaak hij maar wil, maar dat beneemt ons toch niet het recht dat te signaleren en een oordeel uit te spreken over het tijdstip en de wijze waarop voorstellen in deze richting beter gelanceerd kunnen worden, voorzover wij al vanoordeel zijn, dat het nog nodig is zulks te doen. Per slot van rekening zijn wij katholiek, of dat de NRC nu wel of niet bevalt, en wij ontlene daaraan enige deskundigheid waarvan wij van tijd tot tijd dan wel eens blijk willen geven. Zo prikkelt ons dan ook de vraag wat sommigen nu met het mandement willen: de correctie van iets dat men fout vindt, zonder meer, of een correctie die gepaard gaat met prestigeverlies en spitsroeden lopen. Ieder zijn meug, maar men mag van ons toch niet verwachten, dat wij voor de laatste oplossing zijn.

Een tweede reden waarom de liberale krant de heer Roemers te hulp snelt is, dat wij de relaties van het N.V.V. met het Humanistisch Verbond en de N.V.S.H. hebben vermeld als een reden waarom een volmaakt terugdraaien van het mandementsstandpunt ons wat moeilijk lijkt. Is dat zo gek? Dacht de NRC, dat Kard. Alfrink onlangs nog zijn voorkeur voor katholieke organisaties heeft uitgesproken omdat hij van mening is, dat loonexplosies van katholieke oorsprong meer verantwoord zijn dan die van socialistische herkomst? Kom, kom."

Telefonische hulp aan mensen in nood

Het Vaderland van 26 september meldt dat er in Oxford een derde "International Conference of Telephonic Help" werd gehouden, de verslaggever verteld hierover o.a.:

"Uit Nederland waren elf deelnemers afkomstig. In Duitsland, waar 15 Evangelische en 5 R.K. telefoondiensten bestaan, wordt vooral de nadruk gelegd op de "Innere Mission". Er wordt dan ook over "Telefon-Seelsorge" gesproken.

In Engeland, waar reeds 50 posten aanwezig zijn, is het hoofddoel zelfmoord te bestrijden. Men maakt principieel hiervoor gebruik van vrijwilligers. De vrijwilligers worden gerecruteerd uit allerlei milieus. Het gaat er niet om of een helper belijdend Christen is, maar of hij bereid is om zijn medemens te helpen. De Engelse instelling is humanistisch (Humanistisch ruim bedoeld, dus niet in de zin van het Humanistisch Verbond).

Het gaat er niet om een nieuwe leer te brengen doch om de mens in nood te helpen door een "vriend" voor hem te zijn. Door de psychiaters werd met klem gewezen op het gevaar, dat de vrijwilliger de neiging zou krijgen een psycholoog of psychiater in zakformaat te worden. De helpende leek moet trachten de depressieve mens te bewegen zich onder behandeling van een psychiater te stellen. Naast de deskundige hulp van de psychiater blijft het medeleven van de vriend van zeer groot belang. "Met een mens gaan tot hij op zijn eigen benen kan staan."

In Zweden, waar velen van de officiële staatskerk vervreemd zijn, wordt de telefoondienst als middel gezien om juist langs deze weg de mens in nood weer tot de kerk terug te krijgen. Men wil daarom in Zweden alleen een geestelijke aan de telefoon dienst laten doen.

Nederland heeft als vaak een tussenvorm gekozen. In Den Haag bij voorbeeld waar de dienst S.O.S. telefoondienst heet is het een gemengd Prot. R.K.-dienst. Dus niet zoals in Duitsland gescheiden Protestante en R.Katholieke diensten en ook niet zoals in Engeland waar de "Samaritans" goedwillende mensen zijn van allerlei levensbeschouwing.

Uw verslaggever voelde zich het meest verwant met de Engelsen. Ze waren praktisch en reëel met gevoel voor humor. Ze hielden niet van slagzinnen. Sommige Duitsers waren te omslachtig en zwaar op de hand. Men kan een medemens het beste helpen door **als mens** onbevooroordeeld tegenover hem te staan en te luisteren, belangstellend luisteren als mens, niet als dominee of pastoor, niet als Protestant of Katholiek of agnosticus, niet als iemand, die het beter weet of beter is, doch als medemens.

∴

RADIOLEZINGEN

Lezingen in de maanden november en december voor de VARA

1 november	9.45 uur	G. Stuiveling	"Uit humanistisch oogpunt"
8 november	9.45 uur	Mej. J. J. Th. ten Broecke Hoekstra	"Verantwoordelijkheid"
15 november	9.45 uur	G. Bongers	"Het dorre Humanisme"
22 november	9.45 uur	J. C. Brandt Corstius	"Weet iemand wat op aard het schoonste is?"
29 november	9.45 uur	G. Stuiveling	"Uit humanistisch oogpunt"
6 december	9.45 uur	H. Bosselaar	"De moeite waard"
13 december	9.45 uur	J. Pasman	"Eenzaamheid"

∴

TELEVISIE - UITZENDINGEN

T.V.-uitzendingen in de maanden november en december voor de VARA

24 november	22.15 uur	Nederland I	"Aktueel Humanisme"
22 december	22.15 uur	Nederland I	"Aktueel Humanisme"

..

STUDENTEN VERENIGING OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG

"S O C R A T E S"

Eerstejaarsweekend

Op 24 en 25 oktober organiseert de SVHG Socrates een eerstejaars-weekend in "De Korte Vliet", Bos- en Gasthuispolder 6 te Leiden. Het programma ziet er als volgt uit:

Zaterdag 24 oktober:

5 uur Thee

6 uur Broodmaaltijd

8 uur Dr. J.H.L.M. Loenen: "Christendom en Humanisme".

Na afloop van lezing en discussie zal Johanniek v.d. Molen voor ons een greep doen uit zijn zangrepertoire, zichzelf op zijn gitaar begeleidend.

Zondag 25 oktober:

9 uur Ontbijt

Gelegenheid tot wandelen

11 uur Koffie

Bespreking programma eerstejaarsdispuut Antichambre.

12.30 uur Warme maaltijd

2 uur Prof.dr. B.W. Schaper: "Humanisme"

5 uur Sluiting.

De Korte Vliet is vanuit Leiden te bereiken met bus 46, uitstappen halte Zilverfabriek, teruglopen tot over de brug, linksaf het koolaspad op.

De kosten bedragen f 7,50 p.p., ter plaatse te voldoen.

Meebrengen 2 lakens en sloop of slaapzak.

Disputen

De volgende disputen zullen het komende jaar georganiseerd worden: "Antichambre". Dit dispuut is uitsluitend voor eerstejaars. Er zullen steeds andere onderwerpen van algemene aard behandeld worden door ouderejaars leden. Het programma zal besproken worden op het weekend, waar graag ook uw suggestie en verlangens zullen horen.

"Algemeen Dispuut". Eveneens steeds andere onderwerpen, voor alle leden toegankelijk. De bijeenkomsten worden alle leden per stencil aangekondigd. Programma tot Kerstmis:

Dr. W. Bordewijk: Existentialisme; Jan van Duin: Menno ter Braak;
Prof.Dr.M.G.J. Minnaert: De vrije wil.

"Neopositivisme". In dit dispuut zal deze belangrijke stroming uit de hedendaagse wijsbegeerte, die de wereld van het positief kenbare centraal stel en daarom voor humanisten bij uitstek van belang is, behandeld worden aan de hand van A.J. Ayer: "Language Truth and Logic", Dover, New York. Voorlopig zal hier als mentor optreden Prof.Dr. J.B. Ubbink. Praeses is P. Bordewijk, Hogewoerd 81, tel. 33205. Van de deelnemers wordt verwacht dat ze bijeenkomsten regelmatig bijwonen. "C-S-R dispuut". In samenwerking met de Christen-Studentenraad, wordt een kring georganiseerd, waarin men zich zal verdiepen in de fundamentele verschillen tussen Christendom en Humanisme en na zal gaan welke punten van overeenstemming er desondanks zijn. Mentor is voor de C.S.R. Dr. J.H.N.M.Loenen, voor Socrates Drs. C. van Baarle. Praeses Hieke Sevenster, Boonstraat 2, Oegstgeest. Tel. 52134. Bij dit dispuut wordt eveneens van de deelnemers verwacht dat ze de bijeenkomsten regelmatig bijwonen.

"Aktiviteiten-agenda"

De "Aktiviteiten-agenda" van de SVHG Socrates voor de maanden oktober en november geeft voorlopig het volgende beeld te zien:

24-25 oktober	Eerste jaars-weekend	
27 oktober	12.30 uur	Lunch Hoogl. Kerkgracht 24.
	8.00 uur	Algemeen dispuut: Dr. W. Bordewijk over Existentialisme, bij Anne v.d. Zande, Hoogl. Kerkgracht 24.
3 november	12.30 uur	Lunch, Hoogl. Kerkgracht 24 (Bij Hanneke).